

Dr. L. Jänesile teadmiseks.
27.8.1947
H. Mark

20

Stockholmis, 22.8.47.

Eesti Komite Koolitoimkonnale

Käesolevaga pöördun Teie poole S.E.O.G. IV klassi õpilase Julius Valdeko Raisi kooli tagasi võtmiseks, kuna õpilasel Raisil puuduvad majanduslikud edasiõppimisevõimalused rootsi koolides. Õpilane Rais elab siin koos vennaga, vanamateta ja teiste lähemate sugulasteta, kes teda võiksid majanduslikult toetada. Samuti aitab õpilane Rais oma venda, kes õpib Karolinska Instituudis olles saavutanud lühikese ajaga Cand, med. kraadi. Õpilase Raisi õppimistase on senini olnud pidurdatud liig pika tööaja tõttu, mida tal pole võimalik olnud eelmainitud põhjusil lühendada. Teiseks hindavad õpilase Raisi klassikaaslased teda kui head ja tublit klassikaaslast ja näeks teda heal meelelka Järgmisel õppeaastal oma keskel.

Põhjusest, miks õpil. Rais rikkus kooli korda ja kustutati õpilaste nimekirjast, on minu teada järgmised:

- 1.) õpil. Rais puudus koolist 17.4.47 ette teatamata ja hiljem suuliselt vabandamata.
- 2.) õpil. Rais puudus koolist 29.4.47 kaks tundi, klassijuhatajal e ette teatamata ja hiljem suuliselt vabandamata.
- 3.) õpil. Rais puudus röntgeni järelvaatuselt 10.6.47 klassijuhatajale põhjustist teatamata.

Nimetatud põhjuste juures paluksin tungivalt arvesse võtta järgnevaid asjaolusid:

1) 17. IV 47 puudus õpil. Rais koolist, kuna mängis kaasa eesti võrkpalli esindusmeeskonnas lätlaste vastu, sealjuures ette teatamata solidaarsusest klassikaaslaste vastu, sest kogu klass kavatses tol päeval koolist puududa. Järelvabanduse esitas õpil. Rais kirjalikult klassijuhatajale, mida tegid kõik IV klassi õpilased, sest käesoleval juhul suulisi vabandusi keegi üksikult ei esitanud. Siinjuures on aga õpil. Raisi vabandus palju rohkem põhjendatud kui teiste oma ja sellel ga langes ta arusaamatuse ohvriks.

2) 29.4.47 esitas õpil. Rais kohe peale puudumist klassijuhatajal e kirjaliku vabanduse, kuid tema ja kogu klass polnud veel teadlikud, et ka kahetunnilised hilinemised tuleb koolijuhatajale suuliselt vabandada.

3) 10.4.47 puudus õpil. Rais röntgeni läbivaatuselt, kuna ta ei viibinud mainitud päeval Stockholmis ja selleks ajaks linnasõit osutus võimatuks. Samuti polnud õpil. Rais teadlik, et seda puudumist tuleb teatada, sest kooli direktori korralduse järgi takistas röntgeni all käimata jätmine ainult klassitunnistuse kättesaamist. Röntgeni läbivaatusel käis õpil. Rais koos teiste, eelmisel korral puudunud õpilastega 17.6.47 ja järelevaate asutu sest järelepärimisel selgus, et hilinenud läbivalgustus ei tekitanud neile mingeid raskusi.

Õpilane Rais tunneb end hooletuses ~~saadi~~ kooli korra vastu täielikult suudi ja kahetseb sügavalt oma senist käitumist. Uhtlasi on õpil. Rais lubanud oma klassile, kooli tagasi võetult, parandada oma käitumist ja korralikult alluda kooli korraldustele.

Täienduseks ülalmainitule oleks minul juurde lisada mõningad olulised tegurid, mis valgustavad õpil. Raisi kitsast majanduslikku olukorda ning samaaegselt näitavad tema kindlat tahet õppida, et ükskord saada tubliks meheks meie niigi väikses haritlaste peres.

Et teenida endale ülalpidamist, töötas õpil. Rais möödunud õppeaasta alguses uhes tekstiilvabrikus, hommiku kella seitsmest (7) kuni õhtu kella viieni (5). Õppimiseks jäid tal seejuures ainult hilised õhtutunnid pärast koolist kojutulemist. Et olukorda kuidagi kergendada, läks ta hiljem restorani nõudepesijaks - töö algas sääl kell üheksa (9) hommikul ning vältas kuni kella viieni (5), sellega avanes tal võimalus õppida hommikuti, mis tunduvalt kergendas tema koolitöö edukust. Peale selle julgen esile tuua tema keskpärase edasijõudmise inglise keeles, kuna tema seda varem üldse õppinud ei ole. Et oma olukorda käesoleval sügisel kergendada töötas õpil. Rais suvevaheajal ehitustöödel, mis kuulub ühte raskemasse tööliiki sellel alal. Oma tööga on ta aidanud oma venda, kelle õppelaenust jätkub korteri üüriks ning ostetud raamatute võlgade tasumiseks. Nii on temal tulnud muretseda endale ja oma vennale toiduraha.

Ülalmainitu peaks andma selge pildi selle poisi püüdlikkusest ning heast tahtest elus läbi luua.

Jään lugupidamisega ootama Teie lahket vastutulelikkust, et aidata noori nende rasketest olukordadest ulesaamiseks.

Austusega

Toetav liige

Marta Ambros.